

Fra 13-skalaen til 7-trinsskalaen

Resumé: I 2007 skal eksamensgennemsnit fra 13-skalaen omsættes til den nye 7-trinsskala ved optagelse på videregående uddannelser.

I omsætningen skal der både tages hensyn til, at antallet af karakterer reduceres fra 10 til syv, at den relative fordeling af karakterer skal svare til den fordeling, man er enedes om i EU, og til, at der med gymnasireformen er indført en ændret praksis i karaktergivning.

Har man opnået karakteren 9 i et specifikt fag ifølge 13-skalaen, oversættes det til 7 i 7-trinsskalaen, hvorimod gennemsnittet 9 på eksamensbeviset (13-skalaen) oversættes til 8,2 i 7-trinsskalaen.

Se omsætningstabeller og læs, hvorfor det forholder sig sådan, nedenfor.

Hvorfor skal Danmark have en ny karakterskala?

I Danmark er der indført en ny karakterskala for at sikre, at de danske karakterer bliver mere internationalt sammenlignelige. Det vil gøre det enklere for danske studerende at blive optaget på udenlandske uddannelsesinstitutioner, når der på alle nye afgangsbrevs med karakterer efter 7-trinsskalaen efter hver karakter skal tilføjes det bogstav fra ECTS-skalaen, der svarer til den pågældende karakter.

13-skalaen er svær at sammenligne med andre landes karakterskalaer, fordi den skala, der bliver brugt til at omregne karakterer med i Europa (ECTS-skalaen), har syv trin.

Mange steder i udlandet er det i øvrigt sådan, at man kun kan blive optaget på en uddannelse, hvis man har topkarakterer. Men i 13-skalaen er topkarakteren 13 en "undtagelseskarakter", der gives forholdsvis sjældent. I 7-trinsskalaen er der ingen undtagelseskarakter.

En tredje grund er, at 13-skalaen benyttes meget forskelligt fra fag til fag og fra uddannelse til uddannelse.

7-trinsskalaen anvendes ved optagelse på videregående uddannelser fra 2007

Optagelse på videregående uddannelser fra 2007 vil ske ud fra eksamensgennemsnittet fra ansøgenes adgangsgivende eksamener udtrykt ved 7-trinsskalaen.

Overgangen fra 13-skalaen til 7-trinsskalaen kræver en del matematiske håndgreb for at kunne sammenligne gennemsnitskarakterer fra ansøgenes eksamensbeviser.

Tabel 1 viser sammenhængen mellem karakterer fra 13-skalaen, ECTS-skalaen og 7-trinsskalaen. I det omfang der skal oversættes enkelte karakterer, anvendes denne umiddelbare oversættelse.

Tabel 1. Enkeltvis sammenligning af karakterskalaer

13-skala	ECTS	7-trinsskala		
Karakter		Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
13 11	A	12	Den fremragende præstation	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.
10	B	10	Den fortrinlige præstation	Karakteren 10 gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler.
9 8	C	7	Den gode præstation	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.
7	D	4	Den jævne præstation	Karakteren 4 gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler.
6	E	02	Den tilstrækkelige præstation	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.
5 03	F ⁺	00	Den utilstrækkelige præstation	Karakteren 00 gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål.
00	F	-3	Den ringe præstation	Karakteren -3 gives for den helt uacceptable præstation.

Relativ karakterfordeling i 7-trinsskalaen

I den europæiske ECTS-skala er det hensigten, at de beståede præstationer overordnet set skal fordeles, så 10 procent af karaktererne er topkarakteren A, 25 procent af karaktererne er B jf. tabel 2.

Det er hensigten, at den nye 7-trinsskala skal have en lignende fordeling, når man betragter alle karakterer for beståede præstationer, som er afgivet i hele landet over en længere periode. I tabel 2 vises den forventede relative fordeling af karakterer for beståede præstationer.

Karakter	Andel
12	10 %
10	25 %
7	30 %
4	25 %
02	10 %

Omsætning af eksamensgennemsnittet fra 13-skalaen til 7-trinsskalaen

For at kunne gennemføre en retfærdig oversættelse af gennemsnitskarakterer fra den ene skala til den anden har Undervisningsministeriet udarbejdet en omsætningstabel, som fremgår af tabel 3.

I beregningen af omsætningstabellen er der taget udgangspunkt i alle eksamensbeviser fra to studenterårgange og i den relative fordeling af karakterer efter 7-trinsskalaen samt de nye regler for beregning af eksamensgennemsnittet fra gymnasireformen.

Ved hjælp af tabel 3 kan ansøgere med eksamensresultater fra 13-skalaen flettes sammen med ansøgere med eksamensresultater fra 7-trinsskalaen og prioriteres i den rigtige rækkefølge ved optagelse på videregående uddannelser med adgangsbegrænsning i kvote 1.

Tabel 3. Omsætningstabel for karaktergennemsnit

13-skala	7-trinsskala	13-skala	7-trinsskala	13-skala	7-trinsskala
6,0	2,0	7,7	5,3	9,4	9,0
6,1	2,2	7,8	5,5	9,5	9,2
6,2	2,4	7,9	5,8	9,6	9,4
6,3	2,6	8,0	6,0	9,7	9,6
6,4	2,8	8,1	6,2	9,8	9,8
6,5	3,0	8,2	6,4	9,9	10,0
6,6	3,2	8,3	6,6	10,0	10,2
6,7	3,4	8,4	6,8	10,1	10,4
6,8	3,6	8,5	7,1	10,2	10,5
6,9	3,7	8,6	7,3	10,3	10,7
7,0	3,9	8,7	7,5	10,4	10,8
7,1	4,1	8,8	7,7	10,5	11,0
7,2	4,3	8,9	8,0	10,6	11,2
7,3	4,5	9,0	8,2	10,7	11,4
7,4	4,7	9,1	8,4	10,8	11,6
7,5	4,9	9,2	8,6	10,9	11,8
7,6	5,1	9,3	8,8	11,0 og derover	12,0

Sådan er omsætningstabellen udarbejdet

Beregningen har taget udgangspunkt i alle eksamensbeviser fra elever, der har afsluttet en studentereksamen i 2004 og 2005.

For at gøre de anvendte karakterer sammenlignelige med karakterer, der gives fremover, har der været behov for dels at korrigere for ændringer i karaktergivning som følge af gymnasireformen, dels at korrigere for ændringer i den relative fordeling af karakterer, som forventes anvendt i 7-trinsskalaen.

Herudover er der forudsat, at

- 6,0 i 13-skalaen omsættes til 2,0 i 7-trinsskalaen
- eksamensresultater fra 11,0 og opefter fra 13-skalaen omsættes til 12,0 i 7-trinsskalaen.

Det skal bemærkes, at der i 13-skalaen teoretisk er i alt 71 forskellige mulige beståede gennemsnit med én decimal (fra 6,0 til 13,0), mens der i 7-trinsskalaen er 101 sådanne gennemsnit (fra 2,0 til 12,0), og derfor kan man kun anvende omsætningstabellen fra 13-skalaen til 7-trinsskalaen og ikke omvendt.

En længere og mere grundig redegørelse for, hvilke hensyn der er taget i udarbejdelsen af omsætningstabellen, kan findes i ”Teknisk beskrivelse af håndtering af skift af karakterskala i forhold til KOT”, notat af 16. november 2006, som kan findes på Undervisningsministeriets hjemmeside (uvm.dk).
<http://www.uvm.dk/nyskala/documents/teknisk.pdf>

Omsætning af karakterer til ”specifikke adgangskrav”

Nogle uddannelser har specifikke krav til karaktergennemsnit af karakterer i udvalgte fag.

For eksempel kræver lægevidenskabsstudiet i 2007, at gennemsnittet af karaktererne i matematik B, fysik B og kemi C skal være mindst 8,0 (efter 13-skalaen).

Uddannelsesinstitutionerne skal fremover angive sådanne krav i forhold til såvel 13-skalaen som 7-trinsskalaen. Tilknytningen til 13-skalaen bevares indtil videre, så unødige omregninger undgås, indtil karakterkravet eventuelt ændres.

Omsætningen af karakterkravet til 7-trinsskalaen skal ske ved hjælp af følgende tabel 4, hvor de enkelte karakterer i 13-skalaen er omsat til 7-trinsskalaen efter en tilsvarende metode, som ligger til grund for beregningen af tabel 3.

Tabel 4. Omsætningstabel for et krævet gennemsnit af et mindre antal fag

13-skala	7-trinsskala
13/11	12,0
10	10,5
9	8,5
8	6,0
7	4,0
6	2,0

Når en ansøger har karakterer fra begge skalaer (for eksempel hvis karakterer i 13-skalaen er suppleret med fag, hvor karakteren er angivet i 7-trinsskalaen), skal vedkommendes gennemsnit beregnes, så karaktererne fra 13-skalaen først oversættes til 7-trinsskalaen ved hjælp af tabel 1, hvorefter gennemsnittet (efter 7-trinsskalaen) beregnes.

Bonus-A-ordningen

En eventuel bonus-A-justering af eksamensresultatet (justering af gennemsnittet med en faktor, for eksempel 1,03) foretages i forhold til eksamensresultatet udtrykt i 7-trinsskalaen.

Undervisningsministeriet d. 24. november 2006